

neomarksistično obdobje/gibanje torej od 1955 do 1964, od srede petdesetih do srede šestdesetih let.

O tem priča tudi analiza imanentne filozofske situacije ob koncu *Perspektiv*. Na eni strani (Kos) se je filozofija *Perspektiv* iztekla v filozofični verbalizem, na drugi strani (Kermauner, Rus) je prek teorije o filozofični praksi in organizaciji začela ponikati v kritične sociološke, politološke in kulturološke analize. Hkrati je filozofija začela vznikat na nekem drugem koncu. Čeprav še povsem zastrto lahko to vznikanje zaznamo v Pirjevčevem stavku (*Neresnične dileme*, Naša sodobnost 1962, št. 10), ki je nenavadno vznemiril tako Rusa kot Kermaunerja: »Seveda je navsezadnje čisto privatna zadeva slehernega posameznika, da se sam odloči, v kakšnih pokrajinah se bo naselil za tistih nekaj let, ki mu jih je preživeti na tem svetu.«

(Konec prihodnjič)

Resnično prikazovanje zmote kot posredno prikazovanje resnice

(Odgovor na »Pripisavek k preučevanju avantgarde?«, Sodobnost 1985, št. 1, str. 111)

Ker je po Kosovem mnenju zadeva okrog Konsa 5 rešljiva in najbrž tudi dokončno rešena že pri Ocvirku v ZD 2, je vsakršno ponovno hipotetično odpiranje problema povsem odveč.

Toda: če nisem navedel ozadja za Ocvirkov popravek (od JA v I, A), sem že moral imeti razloge za to. Ocvirk je namreč šel v popravek, ne da bi ga utemeljil ali pojasnil. Pri tem je možno dvoje: ali je slepo prevzel tuje mnenje ali pa je šel v zavestno (samo)prikrivanje resnice. Ko Kos brani Ocvirka tam, kjer se sam ni hotel javno ubraniti, mu, žal, dela medvedjo uslugo.

Prav zato, ker me je Kosovelova rokopisna zapuščina v NUK in *drugje* prepričala o tem in še o drugem, nisem mogel več verjeti Ocvirku, ki ga sicer kot svojega profesorja globoko spoštujem in cenim; pri Kosovelu zato, ker je uspel zbrati in urediti velikansko in skoraj nepregledno gradivo.

Tudi ob tako neznatnem primeru, kot je Kons 5, stoji in pade (vsakršna) interpretacija Kosovela. In ravno za to gre. Da pa v razmerju Kosovel-Ocvirk in Ocvirk-Kosovelovi sodobniki (nekateri med njimi imamo danes za naše »starejše literarne znanstvenike«) nikakor ni šlo samo za načelne nesporazume, menda vsi vemo — ali pa bi vsaj morali vedeti. Danes še posebej, Navsezadnje tudi ta polemika dokazuje, da v njej ne gre zgolj za »pravdo od oslove sence.«

Janez Vrečko